

Prof. Dr Wilhelm Siegfried Hirsch (1887)

Wilhelm Siegfried Hirsch

(1814-1901), profesor Gimnazjum Toruńskiego

Honorowy Obywatel Miasta Torunia

Ur. 17 XII w Królewcu w zamożnej rodzinie kupieckiej. Od 1824 uczęszczał do królewieckiego gimnazjum Friedrichs-Kollegium i w szkole tej zdał wiosną 1833 maturę. Następnie podjął, na skutek nalegań ojca, wbrew swoim zainteresowaniom, studia filozoficzne, i filologiczne na Albertynie, gdzie też XI 1837 promował się. Jako nauczyciel odbył roczną próbną praktykę w Berlinie i w 1839 złożył egzamin nauczycielski z dziedziny matematyki, po czym od 16 II 1840 podjął pracę w Gimnazjum Toruńskim, gdzie pozostał aż do końca pracy zawodowej - przeszedł na emeryturę X 1882.

W V 1865 otrzymał stanowisko prof. Gimn. Tor. Od pocz. pobytu w Toruniu stał się jednym z najaktywniejszych organizatorów życia kulturalnego. Już w młodości interesował się przede wszystkim muzyką i kształtował swe zamiłowania w salonie prowadzonym w Królewcu, w domu radcy sądowego Marenskiego. W czasie krótkiego pobytu w Berlinie kontynuował teoretyczne studia muzyczne.

Po zamieszkaniu w Toruniu w 1840 podjął się organizacji, wraz z landratem H. von Besserem pierwszego w mieście towarzystwa śpiewaczego (Singverein), a w 1844 był wraz z nim współzałożycielem Liedertafel. Po zaniechaniu przez to ostatnie towarzystwo działalności w 1849, doprowadził do jego reaktywacji w 1853. W 1860 objął także kierownictwo nad nowo założonym chórem Towarzystwa Rzemieślniczego (Handwerker-Liedertafel). 7-9 VI 1862 zorganizował drugi zjazd prowincjonalny chórów w Toruniu. Przejście na emeryturę umożliwiło pełniejsze zaangażowanie się w życie kulturalne miasta i w amatorskim ruchu muzycznym; był też aktywnym dyrygentem na koncertach miejskich.

Poza aktywnością w stowarzyszeniach śpiewaczych działał także w innych dziedzinach życia kulturalnego, m.in. zarządzał zbiorami powstałego w 1838 towarzystwa czytelniczego Voigtscher Leseverein oraz księgozbiorem powołanej w 1882 miejskiej biblioteki ludowej. Aktywność ta przyniosła mu liczne honorowe

członkostwa w towarzystwach, m.in. w Singverein, Liedertafel, w towarzystwie gimnastycznym Turnverein oraz w Ostdeutscher Sangerbund. Należał również w 1853 do członków-założycieli towarzystwa naukowego Copernicus-Verein für Wissenschaft und Kunst i w 1865, z okazji 25-lecia towarzystwa śpiewaczego Singverein, otrzymał jego członkostwo honorowe. W 1872 wszedł do 5-osobowej komisji, złożonej z profesorów Gimnazjum Toruńskiego przygotowującej jubileuszowe wydanie dzieła Kopernika "De revolutionibus", które ukazało się w 1873.

W 1887 otrzymał tytuł honorowego obywatela miasta. Podsumowaniem teoretycznych zainteresowań Hirscha była praca "Aristoxenos und seine Grundzn. Rhythmik". Był dwukrotnie żonaty; z pierwszego związku z Amalie Oloff (ur. w Tor 1822) pochodził syn Franz Wilhelm (1844-1920), pisarz, (m.in. autor powieści "Annchen von Tharau, ein Lied aus alter Zeit"), publicysta, redaktor (od 1871) gazety "Neues Blatt" w Lipsku. Ze związku z drugą żoną Caroline z d. Cholevius (ur. w Grudziądzu w 1833), urodziło się co najmniej troje dzieci, w tym: Amalie Hermine Zipora (27 XII 1854); Heinrich Felix. Hirsch zmarł 4 II 1901 w Toruniu, pogrzeb odbył się 6 II na cmentarzu św. Jerzego z udziałem wszystkich męskich towarzystw śpiewaczych oraz licznych mieszkańców.

Opracowała: Magdalena Niedzielska

"Toruński Słownik Biograficzny" pod redakcją Krzysztofa Mikulskiego, Toruń 1998, tom 4, strony: 93-94. Towarzystwo Miłośników Torunia i Uniwersytet Mikołaja Kopernika.

[>>> Wróć do listy Honorowych Obywateli Miasta Torunia](#)

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)